

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประมาณ กองนโยบายงบประมาณ โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๕๗๔

ที่ นร ๐๗๒๘/๑๓๐๔๓ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหานี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระของส่วนราชการ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๔๖ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี แจ้งว่าในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการให้สำนักงานประมาณร่วมกับกระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณากำหนดแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหานี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระของส่วนราชการ ต่าง ๆ ในภาพรวมและนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป นั้น

สำนักงานประมาณได้ประชุมร่วมกับกระทรวงพลังงาน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจผู้ให้บริการ สาธารณูปโภค ๕ รัฐวิสาหกิจ (ประกอบด้วย บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) การไฟฟ้านครหลวง การประปา นครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปาสวนภูมิภาค) และหน่วยงานกลาง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เพื่อพิจารณาปัญหา นี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น เห็นสมควรกำหนดแนวทาง และมาตรการในการแก้ไขปัญหานี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระ ดังนี้

๑. หนี้ค่าสาธารณูปโภคที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ค้างชำระก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ ให้ปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น มาชำระหนี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระได้

๑.๒ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ที่มีเงินนอกงบประมาณ เช่น เงินรายได้ หรือเงินที่ได้รับไว้เพื่อเป็นสวัสดิการของหน่วยงาน เป็นต้น ให้นำเงินนอกงบประมาณดังกล่าว ไปชำระหนี้ ค่าสาธารณูปโภคไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๕ ของค่าสาธารณูปโภคในปีนั้น ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกับมาตรการฯ ดังกล่าว เว้นแต่กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ที่มีเงินนอกงบประมาณไม่เพียงพอตามเกณฑ์ดังกล่าว

๒. ค่าสาธารณูปโภคที่จะเกิดขึ้นตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ชำระค่าสาธารณูปโภคให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณนั้น ๆ อย่างเคร่งครัด โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ให้นำงบประมาณค่าสาธารณูปโภคที่ได้รับไปชำระค่าสาธารณูปโภคเท่านั้น ห้ามมิให้ นำไปจ่ายเพื่อการอื่น

๒.๒ หากงบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับเบิกจ่ายเป็นค่าสาธารณูปโภคไม่เพียงพอชำระ และส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น มีงบประมาณเหลือจ่าย หรือมีงบประมาณในส่วนใดพอที่จะ เจียดจ่ายได้ ขอให้พิจารณาโอนเปลี่ยนแปลงไปชำระค่าสาธารณูปโภคเป็นลำดับแรกก่อนที่จะโอนเปลี่ยนแปลง งบประมาณไปใช้เพื่อการอื่น โดยปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไข เพิ่มเติม ทั้งนี้ หากไม่สามารถชำระหนี้ค่าสาธารณูปโภคได้ทันภายในปีงบประมาณนั้น ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น สามารถถักนึ่งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้นไว้เบิกเหลือมาปีเพื่อชำระหนี้ ค่าสาธารณูปโภคได้อีก ๓ เดือนหลังจากสิ้นปีงบประมาณและให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ชำระหนี้ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว

๒.๓ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ที่มีเงินนอกงบประมาณให้นำเงินนอก งบประมาณไปชำระค่าสาธารณูปโภค ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๕ ของค่าสาธารณูปโภคในปีนั้น เว้นแต่กรณี ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นที่มีเงินนอกงบประมาณไม่เพียงพอตามเกณฑ์ดังกล่าว

๓. เพื่อให้การดำเนินการตามนัยข้อ ๒ เป็นไปอย่างได้ผล ขอให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นผู้ใช้สาธารณูปโภค ตลอดจนรัฐวิสาหกิจผู้ขายบริการดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ให้รัฐวิสาหกิจผู้ขายบริการส่งใบแจ้งหนี้ค่าสาธารณูปโภคของแต่ละเดือน ไปให้ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นอย่างสม่ำเสมอ อย่างช้าภายในวันสิ้นเดือนของเดือนถัดไป

๓.๒ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น รับผิดชอบชำระหนี้ค่าสาธารณูปโภค ให้แก่รัฐวิสาหกิจผู้ขายบริการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับใบแจ้งหนี้ หลังจากนั้นให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ที่เป็นลูกหนี้ตรวจสอบความถูกต้องของการชำระหนี้ ถ้าปรากฏว่าได้มีการชำระหนี้ เกินกว่าจำนวนที่เป็นหนี้ ให้ถือว่าจำนวนเงินที่ชำระเกินนั้นเป็นส่วนหนึ่งของค่าสาธารณูปโภคที่จะต้องชำระ ในเดือนถัดไป

๓.๓ สำหรับค่าสาธารณูปโภคในระยะสองเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณ (สิงหาคม - กันยายน) ซึ่งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ชำระหนี้ไม่ทันภายในปีงบประมาณนั้น เนื่องจาก ยังไม่ได้รับแจ้งหนี้จากรัฐวิสาหกิจผู้ขายบริการให้เบิกจ่ายงบประมาณจากงบประมาณปีใหม่ได้โดยถือเป็น ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับใบแจ้งหนี้ (Cash Basis)

๔. เพื่อให้การใช้สาธารณูปโภคของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น เป็นไปอย่าง ประหยัด เหมาะสมกับความจำเป็นอย่างแท้จริง ควรกำหนดมาตรการให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ผู้ใช้สาธารณูปโภค ตลอดจนรัฐวิสาหกิจผู้ขายบริการถือปฏิบัติ ดังนี้

๔.๑ การตั้งงบประมาณค่าสาธารณูปโภค

ในการขอตั้งงบประมาณค่าสาธารณูปโภคในแต่ละปี ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ดำเนินการดังนี้

(๑) ร่วมกับรัฐวิสาหกิจผู้ขายบริการจัดทำประมาณการค่าสาธารณูปโภคที่ต้องใช้ในแต่ละปี โดยพิจารณาให้พอเหมาะกับความจำเป็นอย่างประหยัดและความต้องการที่จะเพิ่มขึ้น

(๒) จัดทำแผนการใช้สาธารณูปโภคไว้เพื่อควบคุมและการบริหารการใช้จ่ายให้สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณที่จะพิจารณาตั้งในแต่ละปีด้วย

๔.๒ การควบคุมการใช้สาธารณูปโภค

๔.๒.๑ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อติดตามและรายงานสถานภาพการใช้สาธารณูปโภคในหน่วยงาน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ติดตามดูแล รวมทั้งกำหนดมาตรการในการใช้สาธารณูปโภคประเภทต่างๆ ให้เป็นไปอย่างประหยัดและพอเหมาะ กับงบประมาณที่ตั้งไว้

(๒) ตรวจสอบการรั่วไหล สิ้นเปลืองของการใช้ทั้งส่วนของอุปกรณ์/เครื่องใช้ต่างๆ และลักษณะของการใช้ด้วย

(๓) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการใช้ ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อเสนอหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นนั้น ๆ พิจารณาสั่งการ

(๔) ให้ดำเนินการตามหน้าที่ข้างต้นโดยสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ในกรณีจำเป็น คณะกรรมการอาจพิจารณาดังคณะอนุกรรมการ เพื่อแบ่งความรับผิดชอบตามความเหมาะสม

๔.๒.๒ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น รับผิดชอบการแยกมิเตอร์หรือเครื่องวัดการใช้สาธารณูปโภคในส่วนที่เป็นการใช้ในราชการ กับที่มีมิเตอร์ใช้ในราชการ เช่น ที่พักอาศัย สโมสร ร้านค้าสวัสดิการ อาคารสวัสดิการ ฯลฯ ออกจากกันให้ชัดเจนและทั่วถึง และห้ามมิให้นำเงินงบประมาณไปจ่ายชำระสาธารณูปโภคในส่วนที่มีมิเตอร์ใช้ในราชการ

๔.๓ การตรวจสอบการใช้ค่าสาธารณูปโภค

๔.๓.๑ ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในของแต่ละส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ทั้งจากเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามมาตรการที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น รวมทั้งสถานภาพหนี้ค่าสาธารณูปโภคด้วย พร้อมนี้ให้รายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัดทราบทุกไตรมาส ภายใน ๔๕ วัน หลังจากสิ้นไตรมาส และสำเนาส่งให้สำนักงานงบประมาณเพื่อประกอบการจัดสรรและบริหารงบประมาณต่อไป

๔.๓.๒ ให้กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน ดำเนินการวิเคราะห์และตรวจสอบการใช้สาธารณูปโภคของส่วนราชการต่าง ๆ ให้มีการใช้อย่างประหยัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานที่มีการใช้ไฟฟ้าเป็นมูลค่าสูง

๔.๔ มาตรการสำหรับรัฐวิสาหกิจผู้ขายบริการสาธารณูปโภค

๔.๔.๑ ให้รัฐวิสาหกิจผู้ขายบริการร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ในการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

๔.๔.๒ ให้รัฐวิสาหกิจผู้ขายบริการจัดอบรมและแนะนำเกี่ยวกับการใช้สาธารณูปโภคแต่ละประเภทของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ให้มีลักษณะที่ประหยัด โดยให้ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง

๕. หากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบด้วยกับมาตรการแก้ไขปัญหานี้ค่าสาธารณูปโภคตามนัยข้อ ๑ - ๔ ข้างต้น ก็เห็นสมควรให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร ๐๕๐๔/ว ๑๙๔ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การปรับปรุงแนวทางมาตรการเกี่ยวกับการชำระหนี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระให้แก่รัฐวิสาหกิจ ที่มีอยู่เดิมในโอกาสเดียวกันนี้ด้วย เพื่อมิให้เกิดความสับสนในการถือปฏิบัติ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่ออนุมัติแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหานี้ค่าสาธารณูปโภคค้างชำระ ต่อไป

(นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ